

Vastine Joensuun kaupungin aloitteeseen Joensuun seudun kuntien yhteisen yleiskaavan laatimisen käynnistämiseksi

Tekninen lautakunta 30.08.2022 § 116

300/10.02.01/2022

Joensuun kaupunginhallitus on päättänyt 20.06.2022 § 258 hyväksyä aloitteen kuntien yhteisen yleiskaavan laatimisen käynnistämiseksi ja lähettää aloitteen Kontiolahden, Liperin, Outokummun ja Polvijärven kunnille käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus on pyytänyt vastausta syyskuun 2022 loppuun mennessä. Vastausten perusteella arvioidaan, onko edellytyksiä työn käynnistämiseksi olemassa ja tarvittaessa tehdään kunnille yksityiskohtaisempi esitys työn sitovasta käynnistämispäätöksestä.

Joensuun seudun yleiskaava 2020:n tavoitevuosi on ohitettu. Kaava on monelta osin edelleen ajantasainen, mutta myös monilta osin vanhentunut. Kontiolahden osalta maankäyttö on vanhentunut esimerkiksi Kontiorannan ja osittain myös Lehmon alueelta. Alueiden käytön suunnittelussa keskeisiä teemoja ovat edelleen kaupunki- ja aluekeskusten elinvoimaisuus, valtakunnallisesti kiristynvä kilpailu ja Joensuun seudun kilpailukyyn turvaaminen, liikennejärjestelmien toimintaedellytykset, palvelurakenteen toimivuus sekä yhdyskuntarakenteen taloudellisuus. Yhdyskuntasuunnittelun näkökulmasta vahvasti esille ovat nousseet ilmastonmuutokseen, työnteon murrokseen, luonnon monimuotoisuuteen sekä energiatuotantoon ja vihreään siirtymään liittyvät aiheet. Nykymaailman haasteisiin vastaaminen hyötyisi kokonaisvaltaisesti ylikunnallisesta maankäytön suunnittelusta ja yhteistyöstä.

Joensuu, Kontiolahti ja Liperi muodostavat toiminnallisesti yhteisen alueen Joensuun seudulla. Tähän kokonaisuuteen liittyvät myös Outokumpu ja Polvijärvi hieman väljemmin. Alueella asiodaan ja käydään töissä kuntarajoista välittämättä. Maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluiden järjestämisen kysymykset ovat seudullisia. Yhteisen yleiskaavan laatimisen keskeisenä tavoitteena on ollut suunnitella toiminnallisesti yhtenäisen kaupunkiseudun maankäyttö yleispiirteisellä tasolla yhtenä kokonaisuutena ja siten hallita paremmin seudun kehittymistä vetovoimaiseksi, kilpailukykyiseksi ja yhdyskuntarakenteeltaan tarkoituksenmukaiseksi.

Joensuun seudun yleiskaava on tärkeä seudullinen kaava, jonka päivittämisen Kontiolahden kunta näkee tarpeellisena. Yleiskaavassa esitetään tavoitteet toimivalle yhdyskunta- ja palvelurakenteelle, liikenneverkolle, suojelu- ja virkistysalueille sekä seudulliset merkittävät hankkeet. Onnistuneen suunnittelun tuloksena yleiskaavan päivittäminen edistää seudun kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta.

Kontiolahden kunnalle keskeisimpiä maankäytön teemoja ovat yritystoiminnan edistäminen, kasvun mahdollistaminen, matkailu, ekologisuus, ympäristö ja liikenne.

Seudun tie- ja katuverkon rungon muodostavat valtatie 6 ja 9. Valtatie 6 kehittäminen välillä Joensuu-Kontiolahden Uuron eritasoliittymä on kiireellinen. Kehittämisen vaikutus heijastuu laajasti asumisalueiden muodostumiseen, elinvoimaisuuteen sekä kilpailukykyyn. Tien kehittämisellä tuetaan niin Joensuun keskustan kuin Kontiolahden saavutettavuutta. Valtatien kehittämisvaikutukset heijastuvat laajemminkin Pohjois-Karjalan alueella.

Seudun yleiskaavassa tulee huomioida niin ikään joukko- ja henkilöliikenteen kehittäminen. Linja-autoliikenteeseen perustuva joukkoliikenne vaatii tarkastelua ja kehittämistä, jotta sen käyttöä voidaan lisätä. Kevyen liikenteen pääverkon täydentäminen sekä kuntakeskusten väliset yhteydet tulisi tarkastella ja täydentää puuttuvilta osin. Kävely- ja ulkoilureittien (myös pyöräilyn) täydentäminen siten, että reitistö on yhtenäinen kuntien välillä. Ilmastomuutokseen vaikuttaminen maankäytön suunnittelun avulla kuten ekologinen energiantuotanto ja etätyön mahdollistaminen on huomioitavia asioita.

Joensuun kaupungin alustavasti ehdottama päätöksentekomenettely on myös Kontiolahden näkemys. Ehdotuksen mukaan seudun kunnat perustavat yhteisen toimielimen ja kaavasta päättäminen on seudun kuntien käsissä. Oikeusvaikutukset vastaavat voimassa olevaa Joensuun seudun yleiskaavaa 2020.

Kontiolahden kunnan yhteyshenkilöksi nimetään maaankäyttöpäällikkö Marja-Liisa Sykkö ja varahenkilöksi maankäytön suunnittelija Johanna Kettunen.

Lisätietoja: maankäyttöpäällikkö Marja-Liisa Sykkö p. 0400 491 791

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi edellä selostetun vastauksen aloitteeseen kuntien yhteisen yleiskaavan käynnistämisestä yhteistyössä Joensuun, Liperin, Outokummun ja Polvijärven kanssa.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.
